

Fylgiskjal 4

Viðmerking til lógaruppskot um Landsbanka Føroya og Búskaparráðið

Óheftni

Tá Landsbankin varð endurstovnaður í 2016 bygdu fyrireikingarnar nógv á arbeiðið í ES at styrkja eftirlitið og ráðgevingina um figgjar- og búskaparviðurskifti¹. Váðaráðið varð eitt úrslit av hesum fyrireikingum, men eisini sjálvstøðið og robustleikin í óheftni við stórum valdi til at figgja raksturin og hátturin at velja nevnd og skipan av landsbankanum annars, vórðu úrslit av hesum fyrireikingum. Búskaparráðið hevur tað fatan, at hesi viðurskifti eiga at vera varðveitt.

Sambært lógtingslóg nr. 139 frá 20. desember 2012 um Búskaparráðið, skal Búskaparráðið koma við *óheftari* búskaparligari ráðgeving og frágreiðingum um búskapin. Somuleiðis er Landsbanki Føroya sambært lógtingslóg nr. 116 frá 24. november 2016 ein sjálvstøðugur almennur stovnur, sum virkar *óheftur av politisku skipanini*.

Búskaparráðið metir ikki Landsbanka Føroya ella Búskaparráðið eftir hesum broytingaruppskoti kunna virka óheft av politisku skipanini, um Landsbankin verður ein almennur stovnur við rakstrarjálttan á figgjarlógini, og um nevndin verður beinleiðis tilnevnd av landstýrismanninum.

Somuleiðis kann Føroya Váðaráð, ið hoyri undir Landsbanka Føroya, við landsbankastjóranum sum formanni, við hesi lógarbroyting heldur ikki longur metast at vera óheftur myndugleiki.²

Fakligar førleikar

Í verandi lóggávu er krav um at limirnir í Búskaparráðnum skulu hava kandidatútbúgving í búskaparfrøði. Í nýggja lógaruppskotinum er kravið um útbúgving innan búskaparfrøði strikað. Búskaparráðið er av tí fatan, at bæði búskaparráð og landsbankanevnd eiga at vera mannað av limum, ið hava fakligar førleikar til at røkja uppgávnar hjá ávikavist búskaparráði og landsbankanevnd. Hava valdu nevndarlimirnir ikki neyðuga fakliga bakgrund, er vandi fyri, at sparringin millum nevnd og stjórn í Landsbankanum fylgir øðrum, enn fakligum kriterium, t.d. politiskum.

Landsbankin og Búskaparráðið eru stovnar, sum eru ymiskir á ein týðandi hátt. Í Landsbankanum hevur nevndin í stóran mun strategiska og figgjarliga ábyrgd, meðan stjórnin hevur dagligu og fakligu ábyrgdina og umboðar Landsbankan úteftir. Sparringin millum nevnd og stjórn er týðandi faktorur í at menna Landsbankan. Í Búskaparráðnum gera ráðslimirnir týðandi part av konjunkturmetingunum og ráðsformaðurin umboðar ráðið úteftir. Tað er tí ikki skilagott, at somu persónar sita í bæði nevnd Landsbankans og í Búskaparráðnum. Tað kann oyðileggja báðar stovnarnar. Hinvegin kann tað virka væl, um landsbankanevnd og búskaparráð ikki eru samanfallandi, tí tey hava hvør sína uppgávu.

¹ Millum annað ESRB/2011/3, Udtalelser, Det Europæiske udvalg for systemiske risici's henstilling af 22. december 2011 om de nationale myndigheders makroprudentielle mandat frá 14.2.2012.

² Sí ESRB/2011/3 (fótnota 1), pkt. 12 og Avsnit 1, Henstilling E – Uafhængighed, pkt. 1).

Ov lítil fíggarorka

Búskaparráðið veitir sum nú er óhefta búskaparligari ráðgeving og framleiðir tvær árligar konjunkturfrágreiðingar, ið eru týðningarmiklar fyri arbeiðið hjá landsstýri og lögtingi við játtanarkørmum um várið og fíggarlóg um heystið. Búskaparráðið kann harafturat koma við temafrágreiðingum. Av temafrágreiðingum sum Búskaparráðið hevur gjørt kunnu millum annað frágreiðingarnar um langtíðar fíggarliga haldførið og tilfeingisrenta nevast sum dømir.

Arbeiðsumstøðurnar hjá Búskaparráðnum hava ikki verið nøktandi í seinastuni. Tað er ov lítil fíggarorka lögð í skrivstovuna. Landsbankin og Búskaparráðið kunnu styrkja hvørt annað um skrivstova Búskaparráðsins liggur í Landsbankanum sum sjálvstøðugt arbeiðsøki, men einans um nóg nógv arbeiðsorka verður lögð í arbeiðsøkið.

Búskaparráðið er eisini nógv bundið at samstarvi við Hagstovu Føroya. Ein fíggarlig styrking av arbeiðinum hjá Hagstovuni við búskaparhagtølum hevði styrkt alt arbeiði við at gera metingar um búskapin.

Búskaparráðið ger vart við, at arbeiðið hjá Búskaparráðnum umframt teir 3 limirnar, í minsta lagið krevur 2 skrivarar á fulla tíð og keyp av tænastráðum frá Hagstovu Føroya til framleiðslu av frágreiðingum um konjunkturar og útlit tvær ferðir árliga.